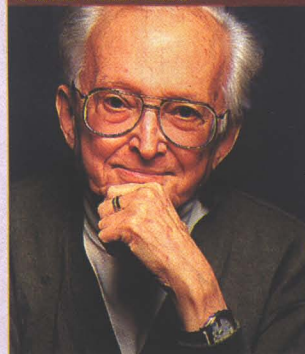

Caducitat planificada

PERE CALDERS

A mi em passa que cada vegada que m'assabento d'una novetat m'entra el desfici de veure-la i, si puc, adquirir-la de seguida. És una confessió que no em fa quedar gens bé, un punt d'immaduresa que ja hauria d'haver superat fa temps. En aquestes altures de la meua vida temo que ja he fet tard per a corregir-me i continuaré esvalotant-me davant dels anuncis de fabuloses troballes tecnològiques.

Resulta que fa uns quants mesos que una famosa marca va posar a la venda una bombeta que no s'atreveix a dir que és eterna, però gairebé. A més, consumeix poquíssim i té l'engrescadora particularitat que a mesura que crema —és un dir— fa més llum. Em va entrar un desassossec terrible, va semblar-me impossible de prosseguir la meua rutina quotidiana sense tenir a casa un col·laborador tan astut. El comerç electricista del meu barri (el meu proveïdor d'articles de baixa tensió) em digué que no en tenia, però que això no era problema —una qüestió de poques hores—, que hi tornés a mitja tarda i que ja la podria recollir. El preu de la unitat era, aproximadament, vint vegades més elevat que el d'una bombeta diguem-ne d'infanteria, un petit esforç econòmic que era a l'abast dels meus possibles.

El botiguer va complir. A l'hora en punt em lliurava el paquet. Sí, era un paquet, una capsula considerable que de moment em va desmoralitzar, a causa de la idea que jo havia tingut fins aleshores de la mida de les bombetes. El proveïdor va provar-la davant meu, mentre jo procurava de dominar un cert desencís, perquè la nova bombeta és lletja, no guanyarà mai cap premi de disseny. És grossa, cilíndrica, pesada, no convida a intimar-hi. "Veu", em digué el botiguer. I afegí: "Ara fa poca llum, però deixi-la fer... Al cap de poca estona es va animant i proporciona una claror molt agradable." Jo necessitava creure-ho i vaig respondre-li que ja hi comptava, perquè ho havia llegit als anuncis. Amb el cor bategant de pressa, vaig tornar a casa. M'havia fet la idea d'instal·lar l'invent en el llum de la meua taula de treball: és un llum d'aquests articulats, dòcils, que s'avenen a adoptar qualsevol posició que se'ls demani, a base d'afluixar o de collar una variada gamma de cargols. Va

Els fabricants van fer càlculs erronis de cara a les aplicacions domèstiques

costar-me d'enroscar la bombeta, que es resistia a encaixar. A més, sobresortia indiscretament de la pantalla. Però el més greu fou que el llum no aguantava el pes, s'aclofava fins a parar de nassos a la taula, en una postura exòtica i, sense cap mena de dubte, contrària a les finalitats per a les quals ha estat creat. Senzillament, no fou possible.

Com que no em dono així com així, vaig voler provar la bombeta revolucionària a tots els llums de casa: els del menjador, del passadís, de la cambra de bany, de la cuina... No hi hagué manera, es veu que els fabricants van fer uns càlculs erronis de cara a les aplicacions domèstiques.

Em fou impossible de resignar-me, perquè sóc neguitós i arrauxat. Vaig agafar la bombeta (dins la seva voluminosa capsula) i vaig anar a una tenda gran, especialitzada en llums de tota mena. El dependent, molt agradable, compregué de seguida el problema: no es tractava de triar un llum que m'agradés a mi, sinó de trobar un model que convingués a la bombeta. No era pas una cosa simple, però ja se sap que aquests comerços, si els amos els saben dirigir bé, tenen de tot. Van treure del magatzem (no el tenien a la vista) un llum que acceptava la bombeta. Amb reserves, perquè la cúpula del tub incandescent sobreixia cosa de cinc o sis centímetres del conjunt de l'aparell, amb disminució de l'efecte estètic. Però aquest detall no va frenar les meves ànsies de compra.

Altra vegada de retorn a casa, aquest cop amb un paquet més gros, rumiava pel camí on col·locaria el prodigi tècnic. De debò, considerant-lo desapassionadament, no em feia falta enlloc, però jo, en aquells moments, no ho hauria reconegut ni sota amenaça. Em deixava portar per les ales de la il·lusió, una mica escapçades de la punta, però encara volava.

Vaig trobar el lloc. En realitat, vaig haver de fer-lo apartant altres objectes d'utilitat diària demostrada, agombolant-los, estrenyent-nos ells i jo en bona harmonia.

La bombeta em va proporcionar uns moments inoblidables. De primer fa una claror somorta, amb una discreta timidesa. A poc a poc, va prenent embranzida, però sense excedir-se mai: quan ja ho ha donat tot de si, no arriba ni de bon tros a la claror que fan les bombetes ordinàries de cent vats. Ara em toca observar els rebuts de l'electricitat, per veure si hi trobo millora. Ho faig de passada, amb l'escepticisme inevitable de saber que no aclariré mai els comptes de la companyia. Estic segur que ni tan sols ho notarà.